

MINISTERUL JUSTIȚIEI

NR. 14.506/20.12.2018 / E.O.T.

Nr. / 109335 / 20.12.2018

Către: Domnului Eugen Orlando TEODOROVICI
Ministrul Finanțelor Publice

Ref.: proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

Stimate Domnule Ministru,

Urmare adresei dvs. nr.105004/2018 vă restituim alăturat proiectul mai sus-menționat avizat favorabil cu următoarele observații:

I. Este necesară obținerea avizului Ministerului pentru Relația cu Parlamentul, în acord cu prevederile art.31 alin.(1) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2009 .

În acest sens precizăm că, atât în Nota de Fundamentare cât și în preambul se impune justificarea îndeplinirii condiționalităților impuse prin intermediul art.115 alin.(4) din Constituție în vederea legiferării pe calea ordonanței de urgență pentru fiecare măsură preconizată.

II. Cu privire la textul proiectului precizăm următoarele:

1. Dispoziția de înființare a Fondului prevăzut de art. 1 este lipsită de claritate și precizie, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece rezultă doar cine gestionează Fondul, prin ce se gestionează fondul și pentru ce se utilizează, dar nu rezultă care este regimul juridic al acestui Fond, respectiv ce este Fondul și care este raportul dintre acest Fond și bugetul de stat.

În plus, denumirea Fondului care se referă și la Dezvoltare sugerează un paralelism față de Fondul național de dezvoltare la dispoziția Guvernului prevăzut de OUG 113/2006. De asemenea, dat fiind că potrivit art. 1 din OUG 113/2006 Fondul național de dezvoltare are ca și componentă "fondul destinat finanțării proiectelor de investiții în infrastructură și a altor proiecte prioritare;" nu rezultă în ce manieră se vor evita suprapunerile dintre cele două mecanisme.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

În plus, având în vedere prevederile art. 31 lit. a) din Legea nr. 24/2000 nu rezultă care au fost definițiile constatate eventual în funcționarea Fondului prevăzut de OUG 113/2006 care ar fi de natură să fie înlăturate prin reglementarea propusă.

2. Cu privire la interdicția de fi executate silit sumele din contul Fondului conform art. 1 alin. (1), respectiv cu privire la interdicția de a fi executate silit sumele alocate conform art. 6 alin. (3), precizăm următoarele:

a. Conform art. 727 lit. f) din Codul de procedură civilă prin lege pot fi stabilite și alte categorii de bunuri neurmăribile decât cele deșă prevăzute de legea procesual civilă

b. Conform art. 729 alin. (7) din Codul de procedură civilă: " Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru niciun fel de datorii. "

c. Regimul creanțelor stabilite prin titluri executorii în sarcina instituțiilor și autorităților publice este prevăzut de OG 22/2002.

Prin urmare, de principiu, prin reglementare la nivel de lege, pentru sume asemenea celor prevăzute de art. 727 și 729 alin. (7) din Codul de procedură civilă se poate stabili caracterul neurmăribil.

În privința oricărui alt tip de sumă compatibilitatea dintre o dispoziție stabilită prin OUG care instituie interdicția executării silite este de natură să restrângă, să afecteze șansele creditorilor de valorificare a creanțelor prin raportare la condițiile de drept comun, ceea ce poate genera premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la art. 115 alin. (6) și art. 44 din Constituție.

3. Raportat la art.1 alin.(2), cu privire la capacitatea juridică a subdiviziunilor administrativ-teritoriale de a deține investiții și de a le finanța, în nume propriu, semnalăm că potrivit art. 4 alin. (2) din OUG 53/2002: "Municipiile pot fi împărțite în subunități administrativ-teritoriale fără personalitate juridică.". Or, neavând personalitate juridică, subdiviziunile nu pot decât să acționeze în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale, respectiv a municipiilor și nu în nume propriu. În măsura în care din formularea generală "investiții ale subdiviziunilor" nu se poate distinge dacă aceste investiții sunt efectuate în nume propriu sau în numele și pe seama municipiilor, norma propusă este lipsită de claritate și precizie contrar art. 1 alin. (5) din Constituție și nu se corelează cu prevederile legale anterior citate în materia administrației publice locale. Observația este valabilă pentru toate prevederile în cadrul cărora nu rezultă cu claritate că autoritățile administrației publice locale din cadrul subdiviziunilor acționează în

MINISTERUL JUSTIȚIEI

numele și pe seama municipiilor. De exemplu la art. 7 alin. (1) rezultă că subdiviziunile ar fi parte la contractul de împrumut în nume propriu, ceea ce este imposibil pentru că nu au personalitate juridică.

4. În ceea ce privește art.3 alin.(2) lit.b), în măsura în care beneficiarii la care se face referire la art. 3 alin. (2) lit. b) nu diferă de unitățile administrativ-teritoriale, pentru claritate și coerență lit. b) poate fi reformulată de maniera: "să dețină concomitent cel mult două proiecte finanțate din Fond..." textul continuă conform celui propus.

În plus, utilizarea termenului de "beneficiari", în continuare în cadrul proiectului fără ca acesta să beneficieze de o definiție clară poate genera dificultăți și discriminări în aplicare.

5. Potrivit art. 3 alin. (2) lit. f) rezultă că din Fond sunt finanțate lucrări, în timp ce conform art. 1 rezultă că sunt finanțate proiecte de investiții, iar conform celorlalte dispoziții din art. 3 vor fi finanțate obiective de investiții și conform art. 4 ar urma să fie finanțate investiții. Dincolo de aspectul terminologic, în măsura în care obiectul finanțării nu este coerent determinat pot fi generate dificultăți și discriminări în aplicare.

6. În măsura în care beneficiarii la care se face referire la art. 3 alin. (3) lit. b) nu diferă de universități, pentru claritate și coerență lit. b) poate fi reformulată de maniera: "să dețină concomitent cel mult două proiecte finanțate din Fond..." textul continuă conform celui propus.

7. La art. 3 alin. (4) predicatul "stabilesc" nu se acordă în număr cu subiectul "încadrarea", forma corectă gramatical fiind "încadrarea în domeniile proprietare se stabilește de către...". Dincolo de aspectul gramatical nu se poate distinge nici un criteriu obiectiv în baza căruia Comisia să poată se face încadrarea unui proiect, investiție sau lucrare în domeniile prioritare, aspect care poate genera dificultăți în aplicare sau discriminări.

8. Considerăm prevederile art 3 alin.(5) ca fiind neclare¹, întrucât din redactare nu rezultă cu certitudine obiectul evaluării la care se face referință², valoarea recomandărilor sau obligațiile beneficiarilor.³ Dispoziția de recuperare de la alin. (5) al art. 3 este efectivă dacă și numai dacă această prevedere este corelată cu dispozițiile Codului de procedură fiscală, în sensul că este stabilit regimul juridic al sumei de recuperat astfel încât aceasta să intre în domeniul de aplicare ale Codului de procedură fiscală, este stabilit titlul de creanță al statului, precum și toate aspectele care conduc la posibilitatea efectivă a statului de a-și realiza creanța.

¹ Observația privind neclaritatea normei este valabilă și pentru noțiunile *codul de program/proiect – art.8, profilul și conținutul activității în investițiile – art.15 alin.(1), tarif accesibil*

² Se face referire la "evaluare din perspectiva respectării condițiilor necesare rambursării acestora din fonduri externe nerambursabile"

³ Conform textului beneficiarii au obligația "întreprinderii oricărei acțiuni privind solicitarea rambursării din fonduri externe nerambursabile"

MINISTERUL JUSTIȚIEI

9.În ceea ce privește art.7 menționăm că textul consacră un tratament discriminatoriu între UAT-uri în funcție de gradul de îndatorare al acestora (practic pentru unele uat-uri sumele acordate sunt nerambursabile, în timp ce pentru alte uat-uri acestea se acordă sub formă de împrumut). Pentru a evita instituirea unui astfel de tratament, considerăm că norma ar trebui să se aplice de o manieră unitară pentru toți destinatarii (de exemplu aceștia să fie obligați să contribuie cu un anumit procent la finanțarea proiectelor, similar soluției prevăzute pentru universități).

10.Prevederile art.10 nu se armonizează cu soluțiile anterioare - ar rezulta practic că grantul este integral sub forma de împrumut, or din cuprinsul art.7 rezultă că sumele acordate sunt parțial/total nerambursabile.

11.Având în vedere faptul că prezentul proiect reglementează cu privire la viitoare scheme de ajutor de stat/minimis, considerăm necesară obținerea avizului/a unui punct de vedere din partea Consiliului Concurenței și cu privire la prezentul proiect.

12. Raportat la art.13 alin.(1), întrucât UAT-urile pot beneficia de finanțare și prin Fondul reglementat de la art. 1 la art. 11, nu se poate distinge care ar fi reglementarea aplicabilă în ipoteza unei eventuale cumulări a celor două posibilități de finanțare, de ex. pentru "reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport".

13.Considerăm necesară reanalizarea prevederilor art.15 alin.(2) și art.21 alin.(5), acestea fiind lipsite de valoare normativă.

14. Din normele propuse la art. 16 alin. (1) nu se poate distinge care este momentul de la care potențialii beneficiari urmează să înceapă să depună cererile pentru a asigura egalitate de tratament și de șanse. Mai mult, nu se poate distinge dacă între cele două categorii de beneficiari, UAT și societăți se va putea genera o situație de concurs cum va fi soluționată aceasta, pe ce criterii.

15. Din normete propuse la art. 16 alin 4 nu se poate distinge dacă este sau nu vorba despre publicarea prezentei ordonanțe de urgență. În situația în care este vizat momentul publicării OUG, atunci învederăm că acesta nu prezintă nici o relevanță juridică, fiind esențial momentul intrării în vigoare.

16. La art. 17 nu se poate distinge ce valoare normativă au art. 12-16 care în general se referă la instituirea unui Program dacă acest Program depinde⁴ esențial de o schema de ajutor de stat de minimis care, la data intrării în vigoare a prezentei OUG nu este nici constituită și nici operațională. Rezultă că prin raportare la art. 115 alin. (4) din Constituție instituirea Programului

⁴ Semnalăm că respectivele măsuri trebuie adoptate cu respectarea prevederilor OUG nr.77/2014, respectiv art.107-108 din TFUE.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

nu beneficiază de îndeplinirea criteriilor de constituționalitate extrinsecă privind situația extraordinară și urgența.

17. La art. 18 și următoarele, în absența definirii noțiunii de ”grădiniță olimpică cu profil sportiv”, observăm că aceasta noțiune nu este prevăzută de dreptul comun în materie nici de educație nici de sport.

18. La art. 18 alin 2 construcția corectă gramatical a frazei ar fi ”susținerea financiară constă...și se repartizează astfel:”

19. Atât pentru măsurile de la art. 18 alin. (2), cât și pentru orice măsuri din cadrul proiectului care vizează activitatea și a IMM este necesară completarea Notei de fundamentare cu date relevante privind îndeplinirea procedurilor prevăzute de Legea nr. 346/2004.

~~20. Nu se poate distinge la art. 18 alin 2 lit. b) care va fi modalitatea concretă în care se va diminua garanția ”corespunzător diminurării creditului, după plata ajutorului nerambursabil”, respectiv care va mai fi ponderea garanțării de către stat.~~

---

21. Se impune definirea noțiunii de ”grup fiscal” reglementat în cuprinsul art. 19 alin. (1) sau după caz, trimiterea la norma în cuprinsul căreia este definită noțiunea.

22. La art. 20 alin. (2) nu se poate distinge ce valoare normativă au art. 18-19 care în general se referă la instituire a unui Program dacă acest Program depinde esențial de o schema de ajutor de stat de minimis care, la data intrării în vigoare a prezentei OUG nu este nici constituită și nici operațională. Rezultă că prin raportare la art. 115 alin. (4) din Constituție instituirea Programului nu beneficiază de îndeplinirea criteriilor de constituționalitate extrinsecă privind situația extraordinară și urgența.

23. La art. 22 alin. (6) nu se poate distinge ce semnificație are noțiunea de ”tarif accesibil corelat cu costul standard”.

~~24. Din contextul art. 22 rezultă că este vizată susținerea financiară pentru construirea de grădinițe, în timp ce la alin. (7) al aceluiași articol pare să fie vizat alt gen de susținerea financiară, cu altă destinație care nu poate fi determinată decât eventual o dată cu HG-ul respectiv, ceea ce nu concordă cu regimul de promovare a unor norme la nivel de lege.~~

25. Având în vedere prevederile art. 2 alin. (1) și alin. (2) lit. c) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, considerăm că în cuprinsul art. 26 alin. (2) asimilarea trebuie raportată la creanțele fiscale.

26. În măsura în care textul art. 28 face referire la aceeași categorie de unități ca și textul art. 18 propunem utilizarea unei terminologii unitare - respectiv *grădiniță olimpică cu profil sportiv* sau *grădiniță cu profil sportiv*.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

29. Raportat la art. 29 precizăm că norma propusă derogă implicit de la dispozițiile art. 54 și 61 din Legea nr. 500/2002, iar conform art. 63 din Legea nr. 24/2000 derogarea este necesar să fie expresă. De asemenea, observăm că dispozițiile ce se preconizează a fi adoptate au în vedere orice "obligații ce derivă din acorduri internaționale", în timp ce justificările prezentate în Nota de fundamentare au în vedere exclusiv aspectele care decurg din aplicarea Legii nr. 307/2015.

30. Soluția propusă la art. 30 este justificată de perioada limitată de timp în care trebuie realizată evaluarea anuală a funcționarilor publici, respectiv între 1 și 31 ianuarie. Această perioadă este reglementată în alin. (2) al art. 108 din HG nr. 611/2008 .

În Decizia nr. 818/2017, Curtea Constituțională precizează că delegarea atribuției de a stabili metodologia de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici către Guvern, prin emiterea unor acte administrative cu caracter normativ, de rang infralegal, nu respectă exigențele principiului constituțional al securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii și declară alin. (5) al art. 69 din Legea nr. 188/1999 neconstituțional. ~~Deși temeiul legal expres al HG nr. 611/2008 a fost art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006~~ , text în care se stabilea termenul în care Guvernul trebuia să aprobe normele privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, soluțiile din cuprinsul hotărârii respective au avut ca bază legală inclusiv alin. (5) al art. 69 din Legea nr. 188/1999.

Având în vedere cele de mai sus, în opinia noastră în prezent nu există un text care să stabilească perioada în care trebuie realizată evaluarea anuală a funcționarilor publici, dat fiind că lipsirea de temei constituțional a textului normativ de nivel primar, respectiv art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999, are drept efect încetarea de drept a actelor subsecvente emise în temeiul acestora, așadar a HG nr. 611/2008.

În considerarea celor prezentate mai sus, se impune reexaminarea soluției propuse și a motivării ~~prezentate în susținerea acesteia.~~

~~31. Alin. (1) al art. 34 trebuie motivat din perspectiva faptului că, potrivit alin. (4) al art. 38 din Legea nr. 153/2017, respectivele drepturi salariale sunt stabilite în același quantum ca și cel propus prin textul din proiect, respectiv ¼ din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018, astfel că norma pare inutilă.~~

În ceea ce privește alin. (2) al aceluiași articol, care stabilește o excepție de la o derogare, apreciem că este necesar să se stabilească în mod concret ce se aplică personalului vizat de text, norma propusă fiind neclară și imprevizibilă, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Considerăm că nici alin. (3) al articolului nu îndeplinește cerințele de claritate și previzibilitate cerute de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, sintagmele “cel mult” , respectiv “în aceleași condiții” fiind echivoce și susceptibile de interpretări și aplicări diferite.

În contextul celor de mai sus, precizăm că instanța de control constituțional - Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (Decizia nr. 146/2015, Decizia nr. 1/2012). În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (~~Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel & S.A. Ed. CineRevue împotriva Belgiei, paragraful 59).~~

Alin. (4) este inutil, dat fiind că în fond nu face decât să precizeze că legile în general sunt obligatoriu de respectat, or este dificil de imaginat urgența și situația extraordinară care impun redarea unui asemenea text într-o ordonanță de urgență a Guvernului. Această observație este valabilă și cu privire la alin. (2) al art. 35 și art. 38.

32. Referitor la art.35 precizăm următoarele:

a) Alin. (1) trebuie să facă trimitere la alin. (2) - (6) ale art. 21 din Legea nr. 153/2017, dat fiind că excepția privește doar aceste texte și nu și pe cel al alin. (1).

~~b) Sintagma “legislația în vigoare în luna iunie 2017”, utilizată în alin. (2), este pe de o parte neclară, dat fiind că nu se identifică expres la ce acte normative se referă textul și pe de altă parte are caracterul unei repuneri în vigoare a legislației respective, în măsura în care aceasta nu mai este în vigoare în prezent, intervenție legislativă care nu este reglementată de Legea nr. 24/2000 sau de alt act normativ în vigoare în domeniu. Prin urmare, textul trebuie redat astfel încât să rezulte expres modalitatea în care se va proceda în ipoteza avută în vedere de norma propusă.~~

În plus, precizăm că, potrivit art. IV alin. (1) din Legea nr. 79/2018 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2017 , munca suplimentară prestată începând cu 1 aprilie 2018 peste programul normal de lucru de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care nu se poate compensa cu timp liber corespunzător, se plătește

MINISTERUL JUSTIȚIEI

cu o majorare de 75% din solda de funcție/salariul de funcție, proporțional cu timpul efectiv lucrat în aceste condiții. Astfel, în măsura în care soluția propusă în proiect derogă de la dispozițiile sus-menționate, norma poate fi apreciată ca fiind contrară voinței Parlamentului, devenind incidente considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 1221/2008, întrucât domeniul în care intervine ordonanța de urgență este reglementat deja, iar actul normativ care îl reglementează este o lege a Parlamentului adoptată relativ recent.⁵

Prezenta ordonanță de urgență poate interveni pentru modificarea voinței Parlamentului, numai dacă există o situație extraordinară, diferită față de cea existentă la data adoptării legii de către forul legiuitor suprem.

33. Cu privire la art.36 soluțiile propuse la alin. (1) și (2) reglementează, în esență, amânarea intrării în vigoare a unei legi inițiate de Parlamentul României, lege care reglementează ~~posibilitatea și condițiile acordării voucherelor de vacanță și celorlalte bilete de valoare, începând cu data de 1 ianuarie 2019 și prelungirea aplicării unui act normativ inițiat de puterea executivă, respectiv OUG nr. 8/2009, care reglementează diferit și mai restrictiv acordarea voucherelor respective.~~ Prin urmare și față de aceste măsuri devin aplicabile considerentele din Decizia Curții Constituționale nr. 1221/2008 mai sus menționată și observația corespunzătoare anterior formulată.

34. Raportat la art.38 considerăm necesar a se clarifica cu privire la necesitatea intervenției normative propuse (respectiv dacă la acest moment pot exista posturi pentru care nu este asigurată finanțarea).

35. În ceea ce privește contravenția instituită în cuprinsul art.42 menționăm că, referitor la normele care reglementează contravenții se impune stabilirea cu suficientă claritate a persoanelor și faptelor sancționate, precum și a sancțiunilor aplicabile, deoarece, în caz contrar, ~~se afectează garanțiile constituționale și convenționale care caracterizează dreptul la un proces echitabil, inclusiv componenta sa privind dreptul la apărare.~~ De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în esență, că nerespectarea garanțiilor fundamentale, care protejează presupușii autori ai unor fapte ilicite, în fața posibilelor abuzuri ale autorităților desemnate să îi urmărească și să îi sancționeze, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 4 octombrie 2007, pronunțată în Cauza Anghel împotriva României, paragraful 68). Pentru ca dreptul la un proces echitabil să nu rămână teoretic și iluzoriu, normele juridice trebuie să fie clare, precise și explicite, astfel încât să îl poată avertiza în mod neechivoc pe destinatarul acestora asupra gravității consecințelor nerespectării

⁵ Observația este valabilă și pentru art.81
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

enunțurilor legale pe care le cuprind. Astfel , spre exemplu, nu reiese în ce mod ordonatorii de credite pot încălca dispozițiile art.35 alin.(3) (obligația de a răspunde în condițiile legii) sau art.36 alin.(4) (posibilitatea de acordare a premiilor în anumite condiții). De asemenea, se impune a se analiza în ce măsură toate faptele sancționate pot fi imputate ordonatorului de credite.⁶

36. Raportat la art.43 precizăm că, potrivit dreptului comun (Legea nr. 31/1990 și Legea 15/1990) competența de a stabili modul de repartizare a profitului aparține AGA, respectiv CA. Prin urmare, impunerea prin act al Guvernului a unei modalități de distribuire a profitului obligatorie pentru organele deliberative ale operatorilor economici ar putea fi interpretată ca fiind o măsură de natură să creeze premisele unor afectări ale dreptului de proprietate privată, contrar art. 44 și 115 alin. (6) din Constituție. Eventual dispoziția ar putea să vizeze acordarea unui mandat pentru reprezentanții statului în cadrul organelor deliberative ale operatorilor economici vizați. Avem în vedere și aspectele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 272/2013, în cadrul căreia instanța de contencios constituțional a reținut că pentru operatorii economici vizați donarea sumelor respective era o facultate.

37. În ceea ce privește derogarea prevăzută la art.46 menționăm că au mai fost reglementate anterior măsuri similare⁷ . Astfel, insituirea în mod constant a unor derogări de la o normă sunt de natură a goli textul legal de conținut, aducându-se atingere prevederilor art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție conform căreia România este stat de drept, în care respectarea legilor este obligatorie.

38. Cu privire la art. 47 alin. (1) observăm că derogarea propusă constă în înlocuirea Guvernului cu ministrul finanțelor publice. Or, pe lângă faptul că această înlocuire poate genera un conflict de interese în situația în care ministrul finanțelor își aprobă limitele respective, învederăm că potrivit art. 102 alin. (3) din Constituție: ~~”Guvernul este alcătuit din prim-ministru, miniștri și alți membri stabiliți prin lege organică.”~~, ceea ce presupune o egalitate funcțională și de statut juridic între miniștrii, activitatea nici unui ministru neputându-se supraordona activității celorlalți miniștrii. Normele propuse pot crea premisele unor vicii de neconstituționalitate din această perspectivă.

39. Raportat la art.48 menționăm că bugetul unei instituții publice este definit, în cuprinsul art.2 alin.(1) pct.6 din Legea nr.500/2002 ca fiind un “document prin care sunt prevăzute și aprobate în fiecare an veniturile și cheltuielile sau, după caz, numai cheltuielile, în funcție de sistemul de finanțare a instituțiilor publice.” De asemenea, actul normativ sus-menționat definește

⁶ Semnalăm că, în ceea ce privește intrarea în vigoare a textelor care stabilesc contravenții se impune stabilirea unui termen în acord cu prevederile OG nr.2/2001 (respectiv minim 10 zile sau 30 zile).

⁷ De ex.prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 sau Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017.

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România

Tel. +4 037 204 1999

www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

creditul de angajament și creditul bugetar ca fiind “limita maximă în cadrul căreia pot fi încheiate angajamentele legale în timpul anului bugetar”, respectiv “sumă aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele legale contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare”. În ceea ce privește modalitatea de angajare și utilizare a creditelor de angajament și a creditelor bugetare, art.4 din actul normativ sus-menționat prevede următoarele “(1) Legea bugetară anuală prevede și autorizează, pentru anul bugetar, veniturile și cheltuielile bugetare, precum și reglementări specifice exercițiului bugetar.

(2) Sumele aprobate, la partea de cheltuieli, sub forma creditelor de angajament și creditelor bugetare, în cadrul cărora se angajează, se ordonancează și se efectuează plăți, reprezintă limite maxime care nu pot fi depășite.” .

.....

(6) În vederea realizării acțiunilor anuale și multianuale, ordonatorii de credite încheie angajamente legale, în limita creditelor de angajament aprobate prin buget pentru anul bugetar respectiv.”.

Din cuprinsul prevederilor mai sus-menționate reiese, fără echivoc, faptul că structura bugetului unei instituții publice, precum și modalitatea de utilizare a acestuia sunt reglementate, cu caracter general, iar posibilitatea constituirii unor “depozite” în cadrul acestor bugete nu este prevăzută.

Astfel, instituirea unei eventuale derogări de la cadrul general trebuie formulată ca atare, în acord cu prevederile art.63 din Legea nr.24/2000 și justificată corespunzător, în conformitate cu prevederile art.31 ale aceleiași legi.

În plus, reglementarea de o manieră sumară a unei alte structuri și modalități de utilizare a bugetului unei instituții publice, prin acordarea unor atribuții suplimentare ordonatorului de credite, inclusiv în ceea ce privește oportunitatea efectuării unor cheltuieli, poate avea un impact negativ cu privire la desfășurarea activității instituției publice din perspectiva îndeplinirii atribuțiilor sale legale. Astfel, o instituție trebuie să își îndeplinească rolul și atribuțiile stabilite de lege, indiferent de faptul că angajarea unor cheltuieli în îndeplinirea acestor atribuții nu ar fi considerată necesară sau oportună.

Nu în ultimul rând, semnalăm că împiedicarea unei instituții publice de a-și îndeplini atribuțiile prevăzute de lege poate fi de natură a afecta drepturi fundamentale ale cetățenilor, protejate prin activitatea instituției respective.

40. Raportat la art.55, în lipsa unor mențiuni corespunzătoare în cuprinsul Notei de Fundamentare care să justifice situația obiectiv diferită a beneficiarilor măsurii, norma ar

MINISTERUL JUSTIȚIEI

putea fi considerată de natură a institui o inegalitate de tratament între aceștia și restul bugetarilor, contrar prevederilor art.16 din Constituție. De altfel, se impune justificarea corespunzătoare a tuturor măsurilor propuse, în acord cu prevederile art.31 alin.(1) din Legea nr.24/2000.

41. Raportat la art.56, considerăm că se impune abrogarea și a prevederilor art.374 și art.375, pentru asanare legislativă, având în vedere că practic întregul titlu (art.367-373) se abrogă.

42. În cuprinsul art.57 alin.(1) considerăm că nu se poate face referire la art.367 din Legea nr.95/2006, deoarece acesta se abrogă la data intrării în vigoare a prezentului proiect.

43. Având în vedere faptul că prin intermediul art.61 pct.1 se introduce obligativitatea utilizării unor prețuri reglementate într-un anumit sector considerăm necesară obținerea avizului Consiliului Concurenței.⁸

44. La art. 61 menționăm că Legea nr. 123/2012 a fost recent modificată prin Legea nr. 167/2018 și Legea nr. 184/2018 și aprobarea unor noi intervenții legislative asupra ei este de natură să genereze conflict cu principiul stabilității legislative prevăzut de art. 6 din Legea nr. 24/2000. În acest sens sunt relevante și considerentele de la pct. III din Decizia Curții Constituționale nr. 26/2012 referitoare la stabilitatea normelor legale și a raporturilor juridice, "Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii."

Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru art.65 și 71 prin care se preconizează efectuarea de noi intervenții legislative asupra Codurilor fiscal și de procedură fiscală care au mai suferit modificări în cursul anului 2018.

45. La art.61 pct. 5 precizăm că, în conformitate cu art.37 alin.(3) din Legea nr.24/2000

"Exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire."

46. În ceea ce privește art.61 pct.7 referirea la alin.(1¹) al art.75 este incorectă.

47. În ceea ce privește sancțiunile contravenționale prevăzută la art.61 pct.10 și 16, menționăm că acestea instituie o derogare de la dispozițiile art.8 alin.(2) din OG nr.2/2001 având în vedere că, prin aplicarea procentului de 10% la cifra de afaceri, se poate depăși plafonul de 100.000 ron. Prin urmare, se impune reformularea normei în acord cu art.63 din Legea nr.24/2000.¹⁰

⁸ Avizul Consiliului Concurenței este necesar și pentru pct.8,11,12, art.76 pct.3

⁹ Referitor la utilizarea abrevierii FUI

¹⁰ Observația este valabilă și pentru art.76 pct.10

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România

Tel. +4 037 204 1999

www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

48. La pct. 12 al art. 61 impunerea prețului prin reglementare¹¹ la nivel de Lege poate fi de natură să creeze premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la art. 135 alin. (1) din Constituție, principiul fundamental al economiei de piață, dat fiind că prețul impus prin lege nu se mai formează prin raportul dintre cerere și ofertă.

49. Din textul propus la pct. 14 al art. 61 rezultă ca în perioada respectivă ANRE va stabili structura de amestec, dar nu rezultă pe ce perioada se va aplica acea structură și nici în ce condiții va fi stabilită structura de amestec. Prin urmare, textul propus se remarcă prin lipsă de claritate și precizie contrar art 1 alin. (5) din Constituție.

50. În ceea ce privește art.62 menționăm că majorarea capitalului social se face conform Legii nr.31/1990.¹² În acest context, se impune a se clarifica dacă majorarea capitalului social al societății urmează a fi făcută cu respectarea cadrului normativ în materie, sau se au în vedere derogări.

51. În ceea ce privește art.63 alin.(2) precizăm că, deși în aparență se intenționează prorogarea unor termene, aceste termene sunt expirate la acest moment.Prin urmare, se impune reglementarea distinctă a unor noi termene. De asemenea, în măsura în care norma se interpretează în sensul că statul este scutit de a plăti penalități între data la care termenele de restituire au expirat și data intrării în vigoare a prezentului proiect, norma ar putea fi interpretată ca având caracter retroactiv, contrar prevederilor art.15 alin.(2) din Constituție.

52.La art.64 pct.3 semnalăm că noua lit.va fi i), iar sancționarea zilierului nu se corelează cu partea introductivă a articolului conform căreia se sancționează beneficiarul.

53.La art.65 pct.8 norma este redactată de o manieră neclară, deoarece nu rezultă care este conduita beneficiarului ce ar atrage acordarea bonificației, fiind create premisele încălcării art.1 alin.(5) din Constituție.

54.În ceea ce privește textul propus pentru art.138¹ alin.(2) din Codul Fiscal - art.65 pct.10 precizăm că scutirea de la obligația de a contribui la fondul de pensii administrat privat ar putea fi considerată că reprezintă, în fapt, o măsură de natură a aduce atingere dreptului la pensie al persoanei, având în vedere că, în felul acesta se va diminua concret pensia privată,

---

¹¹ În plus semnalăm că trebuie clarificat dacă există angajamente asumate față de UE cu privire la liberalizarea prețurilor

¹² Spre exemplu, conform art.113 lit.f) din Legea nr.31/1990 Adunarea generală extraordinară se întrunește ori de câte ori este necesar a se lua o hotărâre pentru:... majorarea capitalului social;”

MINISTERUL JUSTIȚIEI

instituiindu-se și o discriminare, contrar prevederilor art.16 din Constituție între destinatarii normei și celelalte persoane ce contribuie la fond.¹³

55. Raportat la art.65 pct.19 precizăm că instituirea unor reguli aplicabile pentru întreg anul 2018 ar putea fi considerată de natură a încălca principiul neretroactivității legii.

56. Este necesară reanalizarea și reformularea soluției propuse la pct. 25 din art. 65, astfel încât norma să fie clară și imperativă, în forma propusă fiind redată sub forma explicativă, fără caracter normativ.

57. În ceea ce privește soluția propusă la pct.28 al art.65 menționăm că stabilirea, prin lege, a faptului că în anumite situații se aplică nivelurile maxime de impozitare indexate ar putea fi considerată de natură a contraveni prevederilor art.139 alin.(2) din Constituție conform cărora "Impozitele și taxele locale se stabilesc de consiliile locale sau județene, în limitele și în condițiile legii." Prin urmare, în vederea respectării legii fundamentale, consiliile locale/județene trebuie să aibă posibilitatea de a determina, în concret, inclusiv cuantumul impozitelor și taxelor, cu respectarea limitelor legale, în caz contrar fiind afectat și principiul autonomiei locale, consacrat în cuprinsul art.120 din Constituție. Nu în ultimul rând, nu rezultă justificarea în baza căreia nerespectarea unei obligații legale de către consiliile locale/județene atrage sancționarea contribuabililor prin stabilirea unui nivel maxim de impozitare.

58. Textul propus la art. 70 este neclar și lipsit de predictibilitate prin utilizarea sintagmei „pentru anumite domenii de activitate”, care lasă loc de interpretări și aplicări diferite.

Observația anterioară este valabilă și cu privire la sintagma „entități raportoare care intră sub incidența legislației pentru prevenirea și combaterea spălării banilor”, fiind necesar să se indice expres la ce entități se referă textul, astfel încât destinatarii normei să fie identificați sau cel puțin identificabili.

59. Raportat la art.71 pct.1 se impune obținerea avizului/a unui punct de vedere al O.N.P.C.S.B.

60. În ceea ce privește art.71 pct.5 nu rezultă ce efect mai are pierderea valabilității eşalonării din moment ce poate fi solicitată ulterior menținerea eşalonării fără îndeplinirea unor condiții suplimentare.

¹³ Observația privind eventuala încălcare a art.16 din Constituție este valabilă și pentru alin.(1), și , cu caracter general pentru toate măsurile ce vizează exclusiv anumite categorii de angajați/angajatori în lipsa unor justificări obiective pentru diferența de tratament juridic
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

61. În ceea ce privește art.73 pct.1 - alin.(13) în vederea utilizării unei terminologii adecvate propunem ca referirea să fie făcută la taxele colectate la bugetele locale.

De asemenea, art. 73 conține unele norme neclare, fiind necesară reexaminarea și reformularea acestora, în funcție de intenția de reglementare, pentru a evita incidența art. 1 alin. (5) din Constituție: alin. (12) de la pct. 1, prin utilizarea sintagmei „pot aproba”; pct. 2 alin. (2) lit. b) din perspectiva sintagmei „neconforme actelor normative în vigoare și reglementărilor...”; pct. 2 alin. (3) lit. a) prin utilizarea expresiei „condiții asociate licențelor”; pct. 2 alin. (3) lit. c) din perspectiva faptului că subiectul nu este individualizat, sintagma „norme tehnice și/sau comerciale” este neclară și expresia „adoptați prin contract” nu are o consacrare juridică; pct. 2 alin. (3) lit. e), nefiind clar ce se are în vedere prin „reglementări specifice serviciilor de utilități publice...”.

62. În cuprinsul textului propus pentru art.47 alin.(2) lit.d) din Legea nr.51/2006 - art.73 din proiect, referirea la art.44 alin.(21) este incorectă.

63. Considerăm necesară reanalizarea prevederilor art.73 alin.(3). Astfel, textul prevede practic aplicarea unei duble sancțiuni¹⁴ în cazul săvârșirii unor contravenții contrar prevederilor art.5 alin.(7) din OG nr.2/2001. În al doilea rând, textul este redactat de o manieră neclară prin referire la *încălcarea repetată a faptelor*¹⁵.

64. Apreciem că pentru soluțiile propuse la art. 74 este necesar avizul ANAP. În plus:

-Pct. 3 trebuie reexaminat dat fiind că art. (8) la care face trimitere se abrogă la pct. 7

-Este necesară reexaminarea sintagmei „voluntar la cerere”, utilizată la pct. 11, fiind evident că depunerea unei cereri echivalează cu intenția voluntară

Pct. 12 și 13 trebuie să se regăsească la un singur punct care modifică art. 16, acesta fiind modificat integral.

---

65. Art. 78 trebuie reanalizat din perspectiva faptului că nu se poate deduce cum se poate dovedi faptul că finanțatorii nu au disponibilizat sumele respective, astfel că norma ar putea fi inaplicabilă. În plus, considerăm că trebuie utilizat un termen consacrat juridic, în locul sintagmei „din cauza”.

66. Considerăm necesară reanalizarea prevederilor art.79 - în forma propusă ar rezulta că unele dispoziții legale se aplică în funcție de manifestarea de voință aleatorie a agenților

---

¹⁴ Observația este valabilă și pentru art.76 pct.9

¹⁵ În fapt este vorba despre texte prin care se sancționează contravenții și nu reiese în ce situație încălcarea se consideră a fi repetată.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

constatatori, încâlcându-se astfel dispozițiile constituționale referitoare la statul de drept și obligativitatea respectării legilor - art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție.

67. Raportat la art.80 pct.3 semnalăm că prevederile alin.(7) sunt lipsite de claritate în sensul că nu rezultă dacă persoana va beneficia efectiv de sumele de bani pe care le deține la fondurile de pensii.

68.Referitor la Capitolul IV precizăm următoarele:

a.)Cu privire la denumirea marginală a capitolului IV care face referire la "lăcomie¹⁶" și la art. 83 și urm care cuprind acest termen, menționăm că în conformitate cu art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 "Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.". Or, deși o finalitate a normelor juridice este de a acționa și în domeniul virtuților morale, conținutul afectiv al noțiunii de lăcomie este evident și, prin urmare ea trebuie eliminată, atât din denumirea capitolului, cât și din textele legale propuse. Dacă, din punct de vedere al libertății de exprimare, orice noțiune poate face obiectul unor texte doctrinare, de morală, filozofice, literare, beletristice sau jurnalistice, considerăm că nu este cazul și al normelor juridice.

b) La art. 83 pentru determinarea sferi destinatarilor normei este necesar ca noțiunea de "instituții financiar-bancare" să fie analizată de către BNR dat fiind că OUG 99/2006 definește instituțiile de credit, iar Legea nr. 126/2018 se referă la societăți de servicii de investiții financiare, sfera actorilor din domeniul bancar, respectiv financiar fiind mult mai largă. În măsura în care activele vizate prin art. 83 și următoarele fac deja obiectul unor impozite sau taxe prevăzute de cadrul fiscal în vigoare la acest moment, există riscul creării premiselor unor vicii de neconstituționalitate¹⁷ prin raportare la principiul că același bun nu poate face

obiectul unei duble taxări, care decurge din principiul justei așezări a sarcinilor fiscale prevăzut de art. 56 din Constituție. Avizul/punctul de vedere al BNR este necesar având în vedere și prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României conform căroră „orice proiect de act normativ al autorităților publice centrale, care privește domeniile în care Banca Națională a României are atribuții, va fi adoptat după ce în prealabil s-a solicitat avizul Băncii Naționale a României. Avizul va fi transmis în termen de cel mult 30 de zile de la solicitare”. Or, măsurile propuse în capitolul IV pot fi de natura a intra în domeniul

¹⁶ Conform dex al limbii române una din semnificațiile sintagmei lăcomie se referă la setea de înavuțire, ceea ce nu presupune neapărat un caracter ilicit, putându-se avea în vedere o eventuală reformulare a taxei

¹⁷ A se vedea jurisprudența CCR cu privire la OUG nr.77/2011

Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România

Tel. +4 037 204 1999

www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

de competență al Băncii Naționale a României¹⁸, fiind necesar obținerea avizului acestei instituții

c) Conform datelor disponibile în spațiul on-line, robor ar constitui "rata medie a dobânzii la care se împrumută între ele instituțiile bancare din România în moneda națională (lei/RON). Acest indicator este stabilit de către Banca Națională a României pe baza informațiilor furnizate de primele 10 bănci cele mai active pe piață.", în timp ce "lăcomie" ar însemna sete de înavuțire sau câștig. Or activitatea bancară, în esență conduce la înavuțire pe baza diferenței dintre dobânda acordată la depozite și dobânda plătită pentru banii pe care îi obțin din împrumuturi, robor fiind un preț al banilor împrumutați de bănci între ele, practic, o dobândă plătită. În măsura în care dobânda plătită este un rezultat al activității economice, al cererii și ofertei de bani din economie nu se poate distinge de ce realizarea de profit în condiții economice date ar constitui sete de înavuțire ilegală, condamnată ca "lăcomie".

69. În temeiul dispozițiilor constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit căroră „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și al art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit căruia "În România, respectarea [...] legilor este obligatorie", semnalăm că măsurile propuse încalcă normele de tehnică legislativă, prin crearea unor situații de incoerență și instabilitate legislativă, contrare prevederilor Legii nr. 24/2000, republicată și implicit, potrivit jurisprudenței CCR, al art. 1 alin. (5) din Constituție.

Astfel, potrivit art. 2 alin. (1) din acest act normativ, tehnica legislativă asigură sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ, iar art. 14 - "Unicitatea reglementării în materie" prevede că reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind într-un singur act normativ.

În acest sens, observăm că Legea nr. 227/2015 - Codul fiscal stabilește cadrul legal general privind impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii care sunt venituri ale bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, bugetului asigurărilor pentru șomaj și fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale; contribuabilii care au obligația să plătească aceste impozite, taxe și contribuții sociale; modul de calcul și de plată a acestora; procedura de modificare a acestor impozite, taxe și contribuții sociale. Or, măsurile propuse în prezentul proiect care vizează noi taxe/impozite (de ex. cele din cuprinsul Capitolului IV) ar trebui să fie cuprinse în Codul fiscal (cu respectarea principiilor privind neutralitatea măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului, principiului eficienței impunerii care asigură

¹⁸ Inclusiv prin potențialul de influențare al nivelului ROBOR
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.just.ro

MINISTERUL JUSTIȚIEI

niveluri similare ale veniturilor bugetare de la un exercițiu bugetar la altul prin menținerea randamentului impozitelor, taxelor și contribuțiilor în toate fazele ciclului economic, atât în perioadele de avânt economic, cât și în cele de criză).

70. În ceea ce privește soluția de intrare imediată în vigoare a normelor cu caracter fiscal, considerăm că măsura este de natură a afecta principiului predictibilității impunerii care asigură stabilitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor obligatorii, pentru o perioadă de timp de cel puțin un an, în care nu pot interveni modificări în sensul majorării sau introducerii de noi impozite, taxe și contribuții obligatorii).¹⁹

71. Cu caracter general, semnalăm că inițiatorul ar trebui să ia în calcul eventuala necesitate a completării textului cu norme tranzitorii, în acord cu dispozițiile art.26 și art.54 din Legea nr.24/2000.²⁰ Astfel, spre exemplu, în lipsa unor norme tranzitorii cu caracter rezonabil pentru măsura privind majorarea capitalului social minim necesar pentru administrarea unui fond de pensii există riscul ca, de la momentul intrării în vigoare a OUG societățile să nu mai poată administra fondurile de pensii, cu consecința unui blocaj în domeniu. Astfel, se crează premisele unor vicii de neconstituționalitate prin raportare la prevederile art.44 și art.135 din Constituție.

72. Semnalăm că analiza compatibilității proiectului cu legislația europeană (de ex.prim raportare la principiile libertății de circulație a capitalurilor, inclusiv libera concurență) și cu jurisprudența CJUE este în sarcina Ministerul Afacerilor Externe împreună cu instituțiile care dețin datele statistice și tehnice relevante (de exemplu, pentru efectuarea unor simulări, studii de impact prin raportare la principiile enunțate de CJUE etc.), precum și expertiza necesară în acest sens.

Cu deosebită considerație,

Prof.Univ.Dr.Tudorel TOADER

Ministrul Justiției

---

¹⁹ Conform art.4 alin.(2) din Codul Fiscal.

²⁰ Avem în vedere, spre exemplu dispozițiile art.80 pct.5 și 6
Str. Apolodor nr. 17, sector 5, 050741 București, România
Tel. +4 037 204 1999
www.just.ro